

DMR BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ő.
1 OCAK 2022 – 31 ARALIK 2022 DÖNEMİ ŞEFFAFLIK RAPORU

DMR BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.

1 OCAK 2022 - 31 ARALIK 2022 DÖNEMİ ŞEFFAFLIK RAPORU

DMR Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş. tarafından Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun 26 Aralık 2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği çerçevesinde 1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 dönemi için hazırlanan Şeffaflık Raporu Yönetim Kurulumuz tarafından kabul edilmiş ve Kuruluşumuzun internet sitesinde yayınlanmıştır.

DMR Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş.
A member firm of IECnet

Dr. Lütfiye Defne Yalkın Demir
Sorumlu Denetçi
Yönetim Kurulu Başkanı

İstanbul, 27.04.2023

İçindekiler

Sayfa

1. GİRİŞ	1
2. HUKUKİ YAPI VE ORTAKLAR.....	1
3. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER.....	1
4. İÇİNDE BULUNULAN DENETİM AĞININ HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ	2
5. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER İLE BU İLİŞKİLERİN MAHİYETİ.....	2
6. ORGANİZASYON YAPISI	2
7. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ	3
8. DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYIK'LER	4
9. SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI.....	4
10. BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUM.....	4
11. GELİRİN DAĞILIMI.....	6
12. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI.....	6
13. KALİTE KONTROL SİSTEMİ.....	6
14. KALİTE KONTROL SİSTEMİ İLE İLGİLİ YÖNETİM BEYANI	25
15. DİĞER HUSUSLAR	25

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

1. GİRİŞ

26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 36’ncı maddesinde; bir takvim yılında Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (“KAYİK”) denetimi yapmış denetim kuruluşlarının, ilgili takvim yılını müteakip dört ay içinde yıllık şeffaflık raporunu Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’na (“KGK”) bildirmeleri ve kendi internet sitelerinde yayımlamaları gerektiği hususu düzenlenmiştir.

DMR Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş. (“Şirket”) tarafından 1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 dönemi için hazırlanan Şeffaflık Raporu, 27 Nisan 2023 tarihinde Şirketimizin internet sitesinde yayımlanmıştır.

2. HUKUKİ YAPI VE ORTAKLAR

Şirket, 22 Ocak 2007 tarihinde 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik kanunu çerçevesinde hizmet vermek üzere kurulmuştur. Şirket’in merkez adresi Eğitim Mahallesi Abdibey Sokak No 24A Kent Plus Sitesi A Blok K 15 D 327 Kadıköy/İSTANBUL’dur.

Şirket’in, bağımsız denetim hizmetleri için gerekli yetkileri KGK ve Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”) nezdinde alınmış olup denetçilerin ve sorumlu denetçilerin bağımsız denetim lisansları mevcuttur.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	Oranı (%)	Tutar
Lütfiye Defne YALKIN DEMİR	94,80	237.000
Ömer LALİK	0,80	2.000
Fatih ÖZŞAHAN	0,40	1.000
Volkan DEMİR	2,40	6.000
Hüseyin FIRAT	0,40	1.000
Veysel Karani PALAK	0,40	1.000
Cemile KUZU	0,40	1.000
Fatih Küllü	0,40	1.000
	100,00	250.000

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

3. KİLİT YÖNETİCİLER VE SORUMLU DENETÇİLER

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kilit yöneticiler ve sorumlu denetçiler aşağıdaki gibidir:

Adı Soyadı	Meslek Unvanı	KGK BD Ruhsat No.	Şirketteki Unvanı
Lütfiye Defne YALKIN DEMİR	SMMM	BD/2013/04954	Sorumlu Denetçi/Yönetim Kurulu Başkanı
Ömer LALİK	YMM	BD/2013/03434	Sorumlu Denetçi
Volkan DEMİR	SMMM	BD/2013/01522	Sorumlu Denetçi
Fatih KÜLLÜ	SMMM	BD/2013/04959	Sorumlu Denetçi
İsmail BEKTAŞ	YMM	BD/2013/00228	Sorumlu Denetçi
Fatih ÖZŞAHAN	YMM	BD/2013/04501	Sorumlu Denetçi
Cemile KUZU	SMMM	BD/2015/11003	Sorumlu Denetçi
Hüseyin FIRAT	SMMM	BD/2013/00878	Sorumlu Denetçi

4. İÇİNDE BULUNULAN DENETİM AĞININ HUKUKİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ

25 Şubat 2020 tarihi itibarıyla şirketimiz uluslararası bir denetim ağı olan IECnet - International Association of Accountants, Auditors and Tax Consultants ile üyelik sözleşmesi imzalamıştır. IECnet Fransa'da kurulu olup, Forum of Firms tam üyeliğine kabul edilmiştir. IECnet'in sunduğu temel hizmetler; bağımsız denetim ve güvence hizmetleri, kurumsal hizmetler ve vergi hizmetleridir.

5. İLİŞKİLİ DENETİM KURULUŞLARI VE DİĞER İŞLETMELER İLE BU İLİŞKİLERİN MAHİYETİ

Şirket'in herhangi başka bir denetim kuruluşu veya diğer işletmelerle ilişkisi bulunmamaktadır.

6. ORGANİZASYON YAPISI

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Şirket'in yönetim kurulu aşağıdaki gibidir:

Adı Soyadı	Görevi	Unvanı
Lütfiye Defne YALKIN DEMİR	Yönetim Kurulu Başkanı	Sorumlu Denetçi

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, Şirket'in denetim kadrosu 8 sorumlu denetçi, 2 denetçi ve 2 denetçi yardımcısı olmak üzere toplam 12 kişiden oluşmaktadır.

Sorumlu denetçiler haricindeki bağımsız denetçilerin listesi aşağıdaki gibidir:

Adı Soyadı	Meslek Unvanı	KGK BD Ruhsat No.	Şirketteki Unvanı
Veysel Karani PALAK	SMMM	BD/2013/02190	Denetçi
Ramazan Uysal	YMM	BD/2015/12529	Denetçi

7. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı'nın 18.11.2015 tarihli ve 426 sayılı olurlarına dayanarak, Gözetim ve Denetim Daire Başkanlığı-III'ün 20.11.2015 tarihli ve 2244 sayılı inceleme görevlendirme yazısına istinaden Şirketin "Kalite Kontrol Sistemi", 02.10.2013 tarihli ve 28873 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kalite Kontrol Standardı I" ("KKS 1") de yer alan düzenlemeler çerçevesinde incelenmiştir. İncelenen hususlara ilişkin bulgular Şirkete iletilmiştir. Kalite kontrol sistemi, tespit edilen bulgulara ve KKS 1 de yer alan hükümlere göre iyileştirme amaçlı revize edilerek 03.05.2016 tarihinde Kurum'a gönderilmiştir.

2018 yılı içerisinde Şirketimiz, 22.10.2018 tarihi ile 22.11.2018 tarihleri arasında Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından Kalite Güvence İncelemesi'ne tabi tutulmuş olup, sonucunda herhangi bir idari yaptırım ile karşılaşmamıştır.

2020 yılı içerisinde şirketimiz herhangi bir Kalite Güvence İncelemesi'ne tabi tutulmamıştır.

2021 yılı içerisinde Şirketimiz 25/02/ 2021 tarih ve 03/1074 sayılı Kararı ve Başkanlık makamının 1671 sayılı olurlarına dayanarak istinaden Kalite Güvence İncelemesi'ne tabi tutulmuştur. İnceleme sonucunda tespit edilen bulgulara istinaden 8.10.2021 tarih e-56819010-663-5187 sayılı yazısı ile yapılacak işlemlerde dikkate alınmak üzere tespitlere ilişkin savunmanın verilmesi hususu kuruluşumuza bildirilmiştir. Şirketimiz 22.10.2021 tarih ve DMR2021/11.01.S sayılı yazısı ile tespitlere ilişkin savunmayı Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığı'na göndermiştir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun 10 Ocak 2023 tarih E-43599900-100.06.02-14496 sayılı yazı ile Kurul kararıyla 660 sayılı KHK'nın mevzuata aykırılıkların işlendiği tarihte yürürlükte bulunan (7420 sayılı kanununun 44'üncü maddesiyle değişmeden önceki) 25 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca "ikaz"edilmemize karar verildiği bildirilmiştir.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

8. DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYIK'LER

Şirket'in 2022 yılı finansal tablolarını inceleyeceği; 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de sayılan ya da KGG tarafından daha sonra KAYIK kapsamına alınan şirketlerin listesi aşağıdaki gibidir:

Bağımsız Denetim:

- Rona Döviz ve Kıymetli Maden Ticareti Yetkili Müessese A.Ş.
- Nil Kıymetli Madenler Ticareti A.Ş.

9. SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI

Denetçiler, teorik bilgilerinin ve mesleki becerilerinin yeterli bir seviyede tutulmasını, mesleki etik ilkelere uyulmasını, mesleki alandaki değişikliklerin takip edilmesini ve mesleki gelişimlerini temine yönelik olarak sürekli eğitime tabi tutulmaktadır.

Şirket, denetçilerinin sürekli eğitim programlarını tamamlamaları için gerekli tedbirleri almaktadır.

Bu kapsamda belirlenen 6 aylık ve yıllık eğitim konuları ve eğitim saatlerinin ışığında, denetim personeli düzenli aralıklarla ve sürekli olarak şirket içi ve şirket dışı eğitime tabi tutulmaktadır.

Şirketin bağımsız denetim denetiminde bulunması nedeni ile Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan sürekli eğitim tebliği hükümlerine tabi bulunmaktadır. Bu kapsamda şirket ortak ve denetçileri sürekli eğitim tebliğine göre yıl içindeki eğitimlerini tamamlamışlardır. Bu kapsamda alınan eğitimler aşağıdaki gibi özetlenmektedir:

- 1- BOBI FRS
- 2- Vergi ve TFRS Uygulamaları
- 3- TFRS 16 Kiralamalar
- 4- Bağımsız Denetim I
- 5- Bağımsız Denetim II
- 6- Etik Kurallar
- 7- Muhasebe ve Vergi Uygulamaları
- 8- Seçilmiş Finansal Raporlama Standartları
- 9- Finansal Analiz ve Planlama

10. BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUM

Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine, Türkiye Denetim Standartları ("TDS")'na ve diğer düzenleyici kurul ve kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması hususundaki gözden geçirmeler yeterli kapsamda ve niteliktedir ve zamanında gerçekleştirilmektedir.

Denetçi ve sorumlu denetçilerin bağımsızlık beyanları TDS'lere uygun olarak alınmıştır ve gerçek durumu yansıtmaktadır.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Bağımsızlık ilkesi; denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde, sonuçların değerlendirilmesinde ve denetim raporunun oluşturulmasında tarafsız bir bakış açısına sahip olmayı ifade eder. Denetçiler ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmak ve denetim sonucunda ulaştıkları görüşlerini başkalarının çıkarlarını gözetmeksizin raporlarında açıklamak zorundadırlar.

Bu bağlamda sorumlu denetçi;

- Bağımsızlığı tehdit eden durumları ve ilişkileri tespit etmek ve değerlendirmek için Şirket'ten ve -varsa- denetim ağına dahil şirketlerden ilgili bilgileri almalıdır.
- Denetim açısından bağımsızlığa yönelik bir tehdit oluşturup oluşturmadıklarını belirlemek amacıyla, Şirket'in bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlerine yönelik tespit edilen ihlallere ilişkin bilgileri değerlendirmelidir.
- Gerekli önlemleri almak suretiyle bu tür tehditleri ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir düzeye indirmek için ya da uygun görülmesi halinde ve ilgili mevzuatın izin vermesi durumunda denetimden çekilmek için gerekli adımları atmalıdır. Sorumlu denetçi, gerekli adımların atılabilmesi için sorunun çözümüne engel teşkil eden hususları derhal Şirket'e bildirmelidir.
- Denetim süresince gözlem ve gerekli hallerde sorgulamalar yapmak suretiyle denetim ekibi üyelerinin ilgili etik hükümlere uymadığını gösteren durumlara karşı her zaman dikkatli olmalıdır.
- Şirket'in kalite kontrol sistemi aracılığıyla veya başka bir şekilde, denetim ekibi üyelerinin ilgili etik hükümlere uygun davranmadıklarını gösteren hususların dikkatini çekmesi durumunda sorumlu denetçi, Şirket'teki diğer kişilerle istişare ederek atılacak adımlara karar vermelidir.
- Kapsamları dahil olmak üzere müşterilere sunulan hizmetlere ilişkin bilgileri, bunların tabi olunan bağımsızlık hükümleri üzerindeki -varsa- genel etkilerini değerlendirebilmesi için Şirket'e derhal bildirmelidir.
- Personel bağımsızlığa tehdit oluşturan durumları ve ilişkileri, uygun adımların atılabilmesi için Şirket'e derhal bildirmelidir.

Bu bildirimler sonucu Şirket, bağımsızlık hükümlerini yerine getirip getirmediğini kolaylıkla belirleyebilir, bağımsızlıkla ilgili kayıtlarını muhafaza edebilir ve güncelleyebilir, bağımsızlığa yönelik kabul edilebilir düzeyde olmadığı tespit edilen tehditlere karşı uygun adımları atabilir.

Bundan dolayı Şirket;

- Personelin, farkına vardığı bağımsızlık ihlallerini derhal Şirket'e bildirmesini,
- Şirket'in ilgili politika ve prosedürlerde tespit ettiği ihlalleri, Şirket ile birlikte söz konusu ihlali değerlendirecek olan sorumlu denetçiye, Şirket 'teki diğer ilgili personele; -gerekli-

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

hallerde- denetim ağına ve uygun adımları atması gereken ilgili bağımsızlık hükümlerine tabi olan kişilere derhal bildirmesini,

zorunlu tutmaktadır.

Şirket veya denetçiler denetim faaliyetleri sırasında ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri ve bu konuda yapılan tüm değerlendirmeleri yazılı olarak kayda almak ve saklamak zorundadır.

Şirket, denetçiler ve denetime katılanlardan, her bir denetimden önce ve her halükarda yılda en az bir kez, bağımsızlık, tarafsızlık ve sır saklamayla ilgili kuruluş politika ve süreçlerine uygun davrandıklarına ve davranacaklarına ilişkin yazılı taahhüt almaktadır. “İlgili taahhüt her denetimden önce ve her halükarda en son Aralık ayı itibarıyla alınmaktadır.”

Bağımsızlıkla ilgili uygulamaların 2022 faaliyet döneminde bağımsızlık ilkesine uyum açısından gözden geçirildiğini teyit ederiz.

11. GELİRİN DAĞILIMI

Şirket’in 2022 yılı gelir dağılımı aşağıdaki gibidir:

Gelir Dağılımı	Tutar (TL)
Finansal Tablolar Denetim Hizmeti	3.786.401
3568 Sayılı Yasa ile Sınırlı Danışmanlık Gelirleri	534.656
Diğer Hizmet Gelirleri	209.596
Toplam	4.530.653

6

12. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRİLME ESASLARI

Şirket’in sorumlu denetçileri, bağımsız denetim raporlarını imzalamak üzere yetkilendirilmişlerdir. Şirket ücret politikası piyasa koşullarına ve her yıl Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan asgari ücret tarifesi dikkate alınmak suretiyle gözden geçirilmektedir. Buna göre Şirket sorumlu denetçileri için, huzur hakkı ve yürüttükleri denetimle ilişkili olarak ücret hesaplaması yöntemi benimsenmiştir.

13. KALİTE KONTROL SİSTEMİ

Şirket’in Kalite Kontrol Sistemi; KGK tarafından 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği, 2 Ekim 2012 tarih ve 28783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Finansal Tabloların Bağımsız Denetim ve Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri ve İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetçiler için Kalite Kontrol Standardı (KKS 1) hakkında tebliğ ve 4.11.2013 tarihli ve 28821 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Kalite Kontrol (BDS 220) Hakkında Tebliğ” kapsamında gerçekleştirilecek bağımsız denetimin kalitesinin kontrolüne ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

- Kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları,
- İlgili etik hükümler,
- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devamı,
- İnsan kaynakları,
- Denetimin yürütülmesi,
- İzleme,
- Kalite Kontrol Sisteminin belgelendirilmesi,

a) Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları

Şirket İçi Kalite Kültürünün Geliştirilmesi

Şirket'in liderlik yapısı ve liderliğin sergilediği örnek tutum ve davranışlar, şirket içi kültürü önemli ölçüde etkilemektedir. Şirket içinde kalite kültürünün geliştirilmesi için, Şirket yönetiminin tüm kademeleri, kalite kontrol politika ve prosedürleri ile ilgili açık, tutarlı, süreklilik gösteren davranışlarla mesaj vermektedir. Denetimin yürütülmesinde kalitenin vazgeçilmez bir unsur olduğu tüm denetim ekibine bildirilmektedir. Denetimin yürütülmesinde kalitenin vazgeçilmez bir unsur olduğu sorumlu denetçi tarafından tüm denetim ekibine aktarılmaktadır. Kalite kontrol sistemine ilişkin nihai sorumluluk Yönetim Kurulu'na aittir.

Şirketin Kalite Kontrol Sisteminin Yürütülmesinden Sorumlu Olan Kişi veya Kişilerin Görevlendirilmesi

Denetim komitesi, yönetim kurulu adına iç ve dış denetim sürecinin uygulama etkinliğini, katma değerini, muhasebe, mali raporlama ve iç kontrollerin işleyişi ve yeterliliğini gözetmekle sorumlu bulunduğu için yönetim kurulu için güvence sağlayan bir işleve sahiptir. Denetim komitesi üyelerinin söz konusu işlevlerinin gereği olan sorumluluklarından ötürü, görevleri ile ilgili konularda bilgi ve deneyim sahibi olmaları gerekmektedir.

Bu itibarla; yukarıda belirtilen niteliklere sahip ve aşağıdaki tecrübe kriterlerini sağlayacak bir kalite kontrol komitesi kurulmuştur:

Unvanı	Toplam Mesleki Deneyim
Sorumlu Denetçi	10 Yıl
Denetçi	5 Yıl
Denetçi Yardımcısı	1 Yıl

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Sorumlu denetçi ve denetçiler gerektiği durumlarda sahip oldukları unvanlardan alt unvanın görevlerini üstlenebilecektir. Komite kadrosundan çıkış olduğunda ilk yönetim kurulu toplantısında yeni komite üyesi seçilecektir.

Şirket'in 13.09.2017 tarihli yönetim kurulu toplantısı ile denetim komitesine Fatih Özşahan, Veysel Karani Palak ve Hüseyin Fırat seçilmiştir.

b) İlgili Etik Hükümler

Şirket'in ve personelinin aşağıda belirtilen etik ilkelere uygun davranması sağlanmaktadır.

Dürüstlük ve Tarafsızlık

Denetçinin yeterli mesleki bilgi ve tecrübeye sahip, bağımsız, gerekli ahlaki özelliklere haiz olması ve çalışmalarında yeterli dikkat ve özeni göstermesidir. Tarafsızlık ve dürüstlük denetçinin bağımsız olması ile sağlanır.

Mesleki Davranış, Mesleki Yeterlilik, Mesleki Özen ve Titizlik

Bağımsız denetim şirketi, denetçilerde mesleki yeterliliği aramak ve sağlamak zorundadır. Mesleki özen ve titizlik, dikkatli ve basiretli bir denetçinin aynı koşullar altında ayrıntılara vereceği önemi, göstereceği dikkat ve gayreti ifade eder. Gereki mesleki özen ve titizlikte asgari kıstas denetim ilke ve esaslarına eksiksiz uyulmasıdır. Mesleki davranıştan kasıt denetçiden beklenen profesyonel davranış ilkelerine uygun davranmasıdır.

Güvenilirlik (Sır Saklama)

Bağımsız denetim şirketi ile bütün çalışanları işleri dolayısıyla öğrendikleri sırları açıklayamazlar, bu sırları kendilerinin veya üçüncü kişilerin menfaatlerine kullanamazlar.

Bağımsızlık

Denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde, sonuçların değerlendirilmesinde ve denetim raporunun oluşturulmasında tarafsız bir bakış açısına sahip olmayı ifade eder. Denetçiler ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmalı, denetim sonucunda ulaşılan görüşlerini başkalarının çıkarlarını gözetmeksizin raporlarında açıklamak zorundadırlar.

Bu bağlamda sorumlu denetçi;

- Bağımsızlığı tehdit eden durumları ve ilişkileri tespit etmek ve değerlendirmek için denetim şirketinden ve -varsa- denetim ağına dahil şirketlerden ilgili bilgileri almalıdır.
- Denetim açısından bağımsızlığa yönelik bir tehdit oluşturup oluşturmadıklarını belirlemek amacıyla, denetim şirketinin bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlerine yönelik tespit edilen ihlallere ilişkin bilgileri değerlendirmelidir.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Gerekli önlemleri almak suretiyle bu tür tehditleri ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir düzeye indirmek için ya da uygun görülmesi halinde ve ilgili mevzuatın izin vermesi durumunda denetimden çekilmek için gerekli adımları atmalıdır. Sorumlu denetçi, gerekli adımların atılabilmesi için sorunun çözümüne engel teşkil eden hususları derhal denetim şirketine bildirmelidir.
- Denetim süresince gözlem ve gerekli hallerde sorgulamalar yapmak suretiyle denetim ekibi üyelerinin ilgili etik hükümlere uymadığını gösteren durumlara karşı her zaman dikkatli olmalıdır.
- Denetim şirketinin kalite kontrol sistemi aracılığıyla veya başka bir şekilde, denetim ekibi üyelerinin ilgili etik hükümlere uygun davranmadıklarını gösteren hususların dikkatini çekmesi durumunda sorumlu denetçi, denetim şirketindeki diğer kişilerle istişare ederek atılacak adımlara karar vermelidir.
- Kapsamları dahil olmak üzere müşterilere sunulan hizmetlere ilişkin bilgileri, bunların tabi olunan bağımsızlık hükümleri üzerindeki -varsa- genel etkilerini değerlendirebilmesi için denetim şirketine derhal bildirmelidir.

Personel de bağımsızlığa tehdit oluşturan durumları ve ilişkileri uygun adımların atılabilmesi için denetim şirketine derhal bildirmelidir.

Bu bildirimler sonucu denetim şirketi, bağımsızlık hükümlerini yerine getirip getirmediğini kolaylıkla belirleyebilir, bağımsızlıkla ilgili kayıtlarını muhafaza edebilir ve güncelleyebilir, bağımsızlığa yönelik kabul edilebilir düzeyde olmadığı tespit edilen tehditlere karşı uygun adımları atabilir.

9

Bundan dolayı denetim şirketi;

- Personelin, farkına vardığı bağımsızlık ihlallerini derhal denetim şirketine bildirmesini,
- Denetim şirketinin ilgili politika ve prosedürlerde tespit ettiği ihlalleri, şirket ile birlikte söz konusu ihlali değerlendirecek olan sorumlu denetçiye, şirketteki diğer ilgili personele; -gereken hallerde- denetim ağına ve uygun adımları atması gereken ilgili bağımsızlık hükümlerine tabi olan kişilere derhal bildirmesini,

zorunlu tutmaktadır.

Denetim kuruluşları veya denetçiler denetim faaliyetleri sırasında ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri ve bu konuda yapılan tüm değerlendirmeleri yazılı olarak kayda almak ve saklamak zorundadır.

Denetim kuruluşları, denetçiler ve denetime katılanlardan, her bir denetimden önce ve her halükarda yılda en az bir kez, bağımsızlık, tarafsızlık ve sır saklamayla ilgili kuruluş politika ve süreçlerine uygun davrandıklarına ve davranacaklarına ilişkin yazılı taahhüt almalıdır. “İlgili Taahhüt her denetimden önce ve her halükarda en son Aralık ayı itibariyle alınacaktır.”

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Denetim şirketi güvence denetimlerine ilişkin rotasyonla ilgili;

- Aynı kıdemli personelin uzun süre görevlendirilmesinin oluşturabileceği kamu yararını ilgilendirme düzeyi dahil denetimin niteliği ve kıdemli personelin söz konusu denetimdeki hizmet süresi ile ilgili hususları içeren yakınlık tehdidini bertaraf etmek için kıdemli personelin rotasyona tabi tutulmasını veya denetimin kalitesinin gözden geçirilmesini şarttır,
- Kurum tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinde, sorumlu denetçinin, denetimin kalitesini gözden geçiren kişileri ve -ya rotasyon hükümlerine tabi diğer kişileri etik hükümlere uygun olarak rotasyona tabi tutmalıdır.

Bu itibarla; bağımsız denetim yönetmeliğinin 26 maddesinin 1. fıkrasının ç bendine göre üç yıl geçmedikçe; denetim kuruluşları son on yılda yedi yıl, denetim kuruluşlarında çalışanlar da dahil olmak üzere denetçiler ise son yedi yılda beş yıl denetim çalışması yürüttükleri şirketlere ilişkin denetimleri üstlenemezler bu süreler çerçevesinde rotasyona tabi tutulmalıdır. Yakınlık tehdidinin belirgin olduğu durumlarda bu sürenin kısaltılması yönetim kurulunun yetkisi dâhilindedir.

c) Müşteri İlişkinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devamı

Yeterlik, Beceri, Kapasite ve Kaynaklar

10

Denetim şirketinin yeni veya mevcut bir müşteriden yeni bir denetim sözleşmesi kabul edebilmesi için gerekli yeterlik, beceri, kapasite ve kaynaklara sahip olup olmadığının değerlendirilmesi, söz konusu denetime özgü yükümlülüklerin ve ilgili tüm kademelerdeki mevcut şirket personelinin niteliklerinin gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bu gözden geçirme,

- Denetim şirketi personelinin ilgili sektörlerle veya denetim konularına ilişkin bilgi sahibi olup olmadığı,
- Denetim şirketi personelinin ilgili düzenleme ve raporlama hükümlerine ilişkin deneyimlerinin veya gerekli bilgi ve becerileri etkin biçimde edinebilme kabiliyetinin olup olmadığı,
- Denetim şirketinin gerekli yeterlik, beceri ve kapasiteye sahip yeterli personelinin bulunup bulunmadığı,
- İhtiyaç halinde uzmanlardan faydalanma imkanının olup olmadığı,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesi için gerekli kıstaslara ve liyakat şartlarına sahip kişilerin bulunup bulunmadığı,
- Denetim şirketinin raporlama süresi içinde denetimi tamamlayıp tamamlayamayacağı hususlarını içermelidir.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Müşterinin Dürüstlüğü

- Aşağıdaki hususlar müşterinin dürüstlüğüne ilişkin olarak dikkate alınması gereken hususlardır:
- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların kimlikleri ve ticari itibarları,
- İş uygulamaları da dahil müşteri faaliyetlerinin niteliği,
- Müşterinin ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların muhasebe standartlarını yorumlama ve iç kontrol çevresi gibi hususlardaki tutumlarına ilişkin olumsuz bilgiler,
- Müşterinin, denetim ücretlerini olabilecek en düşük seviyede tutmaya yönelik ısrarlı tutumu,
- Çalışma kapsamının uygun olmayan şekilde sınırlandırıldığına dair göstergeler,
- Müşterinin kara para aklama veya suç teşkil eden diğer faaliyetlerde bulunabileceğine ilişkin göstergeler,
- Denetim şirketinin seçilmek istenmesinin ve önceki denetim şirketinin yeniden seçilmemesinin nedenleri,
- İlişkili tarafların kimlik ve ticari itibarları.

Müşteri ile ilgili bilgi edinilecek kaynaklar aşağıdaki gibidir:

- Etik hükümlere uygun olarak mevcut veya önceki muhasebecilik ve denetim hizmetlerini sağlayanlarla kurulan her türlü iletişim ve diğer üçüncü taraflarla yapılan görüşmeler,
- Bankacılar, hukuk müşavirleri ve aynı sektörde faaliyet gösteren diğer işletmeler gibi üçüncü taraflardan veya diğer denetim şirketi personelinden toplanan bilgiler,
- İlgili veri tabanlarında yapılacak arka plan araştırmaları.

11

Müşteri İlişkisinin Devam Ettirilmesi

Bir müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine karar verilirken mevcut veya önceki denetimler sırasında ortaya çıkan önemli konular ve bu konuların ilişkinin devam etmesine olan etkileri dikkate alınmalıdır.

Çekilme

Denetim şirketi, önceden öğrenmiş olsaydı denetimi reddedeceği bilgileri sonradan elde ederse denetimin yönünü ne şekilde olacağına aşağıdaki şekilde karar verebilir:

- İlgili şart ve durumlar karşısında denetim şirketinin atabileceği uygun adımlar hakkında müşteri yönetiminin uygun kademeleri ve üst yönetimden sorumlu olan kişilerle müzakere edilmesi,

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Denetim şirketi çekilmenin uygun olduğuna karar vermiş ise, söz konusu denetimden veya denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararı ile bu kararın sebeplerinin, müşteri yönetiminin uygun kademeleri ve üst yönetimden sorumlu olanlarla müzakere edilmesi,
- Denetim şirketinin denetime devam etmesini gerektirecek mesleki veya mevzuattan kaynaklanan bir yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının veya söz konusu denetimden ya da denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararının sebepleriyle birlikte Kuruma ve/veya diğer düzenleyici otoritelere rapor verme yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi,
- Önemli hususların, yapılan istişarelerin, ulaşılan sonuçların ve sonuçların dayanaklarının belgelendirilmesi,

d) İnsan Kaynakları

İnsan kaynaklarına ilişkin politika ve prosedürler aşağıdaki hususları içermektedir:

- İşe alım,
- Performans değerlendirmesi
- Yeterlilik
- Kariyer gelişimi
- Terfi etme
- Ücret ve sair haklar

İşe Alım

Şirket'te açık bulunan bir kadroda görev almak isteyen denetçi adayları iş için:

- Şahsen müracaat veya özgeçmiş göndererek,
- İlanla istinaden,
- Çağrılara uyarak

müracaat edebilirler. İhtiyaç duyulan nitelikteki kadroların oluşturulmasında ilk önce şirket içi çalışanlardan uygun olanlar varsa değerlendirilmeye alınır. İstenilen aday, aday havuzu içerisinde bulunmadığında; meslek odaları, özel istihdam büroları, üniversiteler, internet ve basın yolu ile sonuç elde edilmeye çalışılır.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

İş başvuruları önceden belirlenmiş kriterlere uyumlarına göre elemine edilerek değerlendirilmektedir.

Performans Değerlendirmesi

Performans değerlendirme, ücret ve sair haklar ile terfi prosedürleri, yeterliliğin geliştirilmesi ve sürdürülmesi ile etik ilkelere bağlılığın esas alınmasını ve ödüllendirilmesini sağlamak adına uygulanmaktadır.

Personelin, performans ve etik ilkelere ilişkin Şirket beklentilerinin farkında olması sağlanmaktadır.

Personele performans, yükselme ve kariyer gelişimi ile ilgili değerlendirmeler ve danışmanlıklar sunulmaktadır.

Daha yüksek sorumluluklar gerektiren pozisyonlara yükselme, performans kalitesine ve etik ilkelere bağlılığa dayanmaktadır.

Performans değerlendirme bölüm yöneticileri tarafından her yıl Aralık ayı içinde yapılmaktadır. Performans değerlendirme performans değerlendirme formunun bölüm yöneticisi tarafından doldurulması ve üst yönetim tarafından değerlendirilmesini içermektedir.

Yeterlilik

Denetim ekibinin yeterliliğinin sağlanması için Şirket aşağıdaki hususları dikkate almaktadır:

- Meslekle ilgili konularda yüksek öğrenim alınması,
- Teorik ve uygulamalı eğitimler dahil sürekli mesleki gelişim,
- Mesleki tecrübe,
- Daha deneyimli çalışanlar refakatinde denetim ekibinin diğer üyelerinin yetiştirilmesi,
- Bağımsız olması zorunlu olan personel için bağımsızlık eğitimi ile yeterliliğin geliştirilmesi.

Kariyer Gelişimi

Denetçiler, teorik bilgilerinin ve mesleki becerilerinin yeterli bir seviyede tutulmasını, mesleki etik ilkelere uyulmasını, mesleki alandaki değişikliklerin takip edilmesini ve mesleki gelişimlerini temine yönelik olarak sürekli eğitime tabi tutulmaktadır.

Denetçilerin her beş yılda bir sürekli eğitime ilişkin şartları karşılamaları gerekmektedir.

Şirket, denetçilerinin sürekli eğitim programlarını tamamlamaları için gerekli tedbirleri almaktadır.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Bu kapsamda belirlenen 6 aylık ve yıllık eğitim konuları ve eğitim saatlerinin ışığında, denetim personeli düzenli aralıklarla ve sürekli olarak şirket içi ve şirket dışı eğitime tabi tutulmaktadır.

Terfi Etme

Denetçilere denetçi, kıdemli denetçi ve başdenetçi unvanları verilebilir.

Denetçi unvanının verilebilmesi için minimum 3 yıllık mesleki tecrübenin sağlanması gerekmektedir.

Denetçilikte altı yılını dolduranlara kıdemli denetçi ve on yılını dolduranlara gerekli mesleki yeterliliğin sağlanması koşulu ile başdenetçi unvanı verilecektir.

Terfi etme performans kalitesine ve etik ilkelere bağlılığa dayanmakla birlikte, şirket politika ve prosedürlerine uyum ile bağlantılıdır.

Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi

Denetimler, işin gerektirdiği sayı ve nitelikte denetçiden oluşan denetim ekipleri tarafından gerçekleştirilir. Denetim ekipleri, denetlenen şirketin büyüklüğü, faaliyetleri ile tabi olduğu düzenlemelerin özelliği ve benzeri hususlar dikkate alınarak denetimi KGK düzenlemelerine uygun bir şekilde gerçekleştirebilecek yetki, bilgi, beceri ve tecrübeye sahip olan yeterli sayıda denetçiden oluşturulur. Ancak denetim ekipleri üç denetçiden az olamaz. Denetim ekiplerindeki sorumlu denetçi ve belirlenen diğer kademeler için en az birer yedek denetçi belirlenir. Yedek denetçiler yerini aldıklarının sorumluluklarını üstlenebilecek nitelikte olmalıdır.

Şirket denetim ekiplerini görevlendirirken ve bu ekiplere uygulanacak gerekli yönlendirme ve gözetim seviyesini belirlerken, denetim ekibinin;

- Uygun eğitim ve denetimlere katılım yoluyla benzer nitelik ve karmaşıklığıdaki denetimler hakkında elde ettiği bilgisini ve uygulama tecrübesini,
- Mesleki standartlar ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine ilişkin bilgisini,
- Bilgi teknolojileri hakkında bilgi sahibi olmak dâhil teknik bilgisi ve uzmanlığını,
- Müşterilerin faaliyet gösterdiği sektörler hakkındaki bilgisini,
- Mesleki yargı kullanabilme kabiliyetini,
- Denetim şirketinin kalite kontrol politika ve prosedürleri hakkındaki kavrayışını değerlendirir.

Titizlikle yapılan değerlendirme ile her bir denetim için bir sorumlu denetçi belirlenmeli ve sorumlu denetçinin kimliği ve görevi müşterinin kilit yöneticileri ve üst yönetimden sorumlu kişilere bildirilmelidir.

Sorumlu denetçilere, denetim ekiplerinin denetimlerinin gözetim ve idaresinden sorumlu oldukları bildirilmelidir.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Sorumlu denetçi bağımsız denetim ekibindeki bağımsız denetçileri aşağıda belirtilen hususlarda bilgilendirerek bağımsız denetim faaliyetini yönetmektedir:

- Ekiptekilerin sorumluluğu,
- İşletme faaliyetlerinin doğası,
- Riskle ilgili hususlar,
- Ortaya çıkabilecek sorunlar ve
- Bağımsız denetim işinin yürütülmesiyle ilgili ayrıntılar.

Ücret ve Sair Haklar

Kuruluş bünyesindeki sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesi piyasa şartları dikkate alınarak her yıl tekrar değerlendirilmektedir. Ücretlendirme, yürütülen denetimler ile ilişkili ücret, karlılık ve yıllık kritik performans kriterlerinin gerçekleştirilmesine bağlı olarak ödenen yılsonu performans priminden oluşmaktadır. Performans primi ödemeleri Şirket hedeflerinin gerçekleşmesi nispetinde Şirket yönetimi takdirindedir.

Sorumlu denetçilerin kritik performans kriterleri içinde öncelikli husus yapılan denetimlerin Şirket tarafından belirlenmiş yüksek kalite standartlarını sağlayacak şekilde gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bununla birlikte, mevzuat ve Şirket prosedürlerine uyum, teknik uzmanlık, risk ve insan yönetimi gibi konular önemli performans kriterleri arasındadır. Sorumlu denetçilerin performansı ölçülürken bu gibi performans kriterleri sistemselsel bir şekilde değerlendirilmektedir.

15

Yönetim kurulu üyesi sorumlu denetçiler ayrıca huzur hakkı almaktadır.

Denetçi ve denetçi yardımcılarının ücretlendirilmesi piyasa şartları göz önünde bulundurularak aylık maaş şeklinde ödenmekte ve her yıl başında tekrar değerlendirilmektedir.

e) Denetimin Yürütülmesi

Denetimin yürütülmesi aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

Denetimin Planlaması ve Gözetim: Denetim çalışmaları etkin biçimde planlanmalıdır. Ayrıca, denetimde görevli denetçi yardımcıları uygun biçimde gözlenmelidir.

İç Kontrol Yapısının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi: Denetçilerin, denetim çalışmalarını planlamak ve denetim testlerinin kapsamını ve zamanlamasını belirlemek için şirketin iç kontrol yapısını değerlendirmeleri gerekir.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Yeterli Sayı ve Kalitede Kanıt Toplama: Finansal tablolar hakkında bir görüşe ulaşılabilmesi için, denetim teknikleri kullanılarak yeterince kanıt toplanmalıdır.

Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerine Uygunluk: Denetim raporunda, denetlenen finansal tabloların genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uyumlu olup olmadığı belirtilmelidir.

Devamlılık: Denetim raporunda, denetlenen finansal tabloların hazırlandığı dönemde muhasebe politikalarında bir değişiklik yapıp yapılmadığı açıklanmalıdır.

Açıklayıcı Bilgiler: Denetçi finansal tabloların açıklayıcı dipnotlarını incelemeli ve denetim raporunda, bu dipnotlarının yeterli olup olmadığına dair açıklamaya yer vermelidir.

Denetçi Görüşünün Beyanı: Denetim raporunda, incelenen finansal tablolara ilişkin genel bir görüş açıklanmalı ya da görüş elde edilemediği bildirilmelidir. Görüş bildirmekten kaçınılması halinde, bunun nedeni denetim raporunda açıklanmalıdır.

Denetim Planlaması

Denetim anlaşması yapıp müşteri kabul edildikten sonra, denetçi yapacağı çalışmaların genel bir planını hazırlama aşamasına geçmelidir. Sağlıklı bir denetim planı aşağıdaki işlemler sonucunda elde edilir:

- Şirket ile ilgili temel bilgilerin toplanması,
- Önemlilik düzeyinin belirlenmesi,
- Denetim risk modelinin oluşturulması,
- İç kontrol yapısının tanınması,
- Denetim programının düzenlenmesi.

Şirket İle İlgili Temel Bilgilerin Toplanması:

Şirket iç prosedürlerini ve yapısını tanımak amacıyla örgüt yapısı, öz kaynak yapısı, merkez-şube yapısı ve stok değerlendirme prosedürleri gibi konular hakkında bilgi edinilmeye çalışılır.

Önemlilik Düzeyinin Belirlenmesi:

Denetçi, yürüttüğü denetim çalışmaları sonucunda finansal tablolarda, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine aykırı önemli yanlışlıklar bulunup bulunmadığını anlamaya çalışır. Önemsiz yanlışlıklar, finansal tabloların bütünü bozmadığı için denetçiyi ilgilendirmez. Bu durum başlangıçta neyin önemli, neyim önemsiz olduğunun belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. 'Önemlilik' muhasebe bilgilerinde bulunan herhangi bir hata veya düzensizliğin (genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine aykırılıkların), finansal bilgi kullanıcılarının verecekleri kararları etkileme olasılığıdır. Finansal tablolardaki bir aykırılık, finansal bilgi kullanıcılarının verecekleri kararları etkileyecek düzeyde ise, önemli kabul edilir. Önemlilik düzeyinin belirli bir standardı yoktur. Her denetim çalışması için farklı önemlilik düzeyleri hesaplanır.

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Denetim Risk Planlaması:

Denetim riski, denetçinin finansal tablolar önemli hata ve düzensizlikler içermesine rağmen, bu finansal tablolar hakkında olumlu denetim görüşü verme olasılığıdır. Diğer bir deyişle, denetim riski, denetçilerin yaptıkları çalışmalarda önemli hataları ortaya çıkartamamaları olasılığıdır. Denetim planlaması aşamasında katlanılacak riskin belirlenmesi gerekmektedir.

İç Kontrol Yapısının Tanınması:

Şirketin amaçlarına ulaşmak için belirlediği politika ve prosedürler dizisi "iç kontroller" olarak adlandırılmaktadır. Şirketin belirlediği politika ve prosedürler iki temel grup altında toplanmaktadır:

- Yönetmel Kontroller: Şirketin amaçları doğrultusunda faaliyetlerin etkin ve verimli biçimde yürütülmesini sağlayan yönetim politikalarına bağlılığı artıran, finansal olaylar ve muhasebe kayıtlarıyla ilgili politika ve prosedürlerdir.
- Muhasebe Kontrolleri: Şirket varlıklarının korunması, muhasebe kayıtlarının doğru biçimde yapılması ve hata ile yolsuzlukların önlenerek finansal tabloların zamanında ve güvenilir biçimde hazırlanmasına yönelik politika ve prosedürlerdir.

Şirketin iç kontrollerinin bütünü iç kontrol sistemini oluşturmaktadır. İç kontrol sisteminin amaçları şu şekildedir:

- Şirket varlıklarının korunması, hile ve hataların önlenmesi,
- Muhasebe kayıtlarının doğruluğunun sağlanması,
- Şirket faaliyetlerinin etkin biçimde yürütülmesinin sağlanması,
- Yürütülen faaliyetlerin yönetim politikalarına bağlılığının sağlanması,

Denetçi, iç kontrol yapısını inceleyerek, elde ettiği sonuçları kontrol riski çalışmalarında kullanabilir. Denetçi, şirketin iç kontrol yapısını incelemek için çeşitli bilgi kaynaklarından yararlanır. Bunların en önemlileri, denetçinin şirket ile ilgili önceden elde ettiği bilgiler, şirket yönetiminden elde edilen bilgiler, personelin gözlenmesi sonucunda elde edilen bilgiler ve şirkette bulunan konu ile ilgili el kitaplarından elde edilen bilgilerdir.

Denetim Programının Düzenlenmesi:

Denetim programları, denetim çalışmaları sırasında uygulanacak denetim prosedürlerinin ayrıntılı bir listesini içerirler. Denetim programlarında şu bilgilere yer verilir:

- Kullanılacak denetim prosedürleri,
- İncelenecek birimlerin sayısını gösteren örnek hacminin büyüklüğü,
- Yapılacak test çalışmaları için harcanacak zaman.

Kalitede Tutarlılık

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Denetimin yürütülmesinde kalite tutarlılığının artırılması sağlanmalıdır.

Denetim ekibi seçimi kontrol edilmeli ve denetim için uygun zaman ve kaynak tahsisleri gözden geçirilmelidir.

Denetim ekibinin yaptığı çalışmaların ilerleyişi takip edilmelidir (CAP üzerinden). Denetçi yardımcıları veya daha az kıdemli denetçilerin yaptığı işler daha kıdemli denetçiler tarafından kontrol ve takip edilmelidir. Daha az kıdemli denetçilerin yaptığı işlerin kıdemli denetçiler tarafından onaylandığının kontrolü kullanılan denetim programı (CAP) üzerinden kontrol edilmelidir.

Gözden Geçirme

- Denetim'in mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülüp yürütülmediği,
- Ek değerlendirme gerektiren önemli hususların ortaya çıkıp çıkmadığı, çıkması durumunda üstlere rapor edildiği,
- Uygun iştişarelerin yapılıp yapılmadığı, ulaşılan sonuçların tutanaklara bağlanması ve uygulamaya alınmasının kontrol edilmesi,
- Yapılan denetimin niteliği, zamanlaması ve kapsamının revize etme ihtiyacının bulunup, bulunmadığı,
- Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen sonuçların tam olarak belgelendirildiği,
- Elde edilen kanıtların raporu desteklemek için yeterli olduğu,

Kurum tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarına ilişkin bağımsız denetimler için her denetim sürecinde gözden geçirilmektedir.

İштиşare

Karmaşık ve tartışmalı konularda iştişareler yapılmaktadır. İштиşare sonuçları yazılı hale getirilerek, üzerinde mutabık kalınan konuların uygulanması sağlanmaktadır.

Denetimin Kalitesine Yönelik Gözden Geçirme

Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarına ilişkin bağımsız denetimler için denetimin kalitesine yönelik olarak, denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların tarafsız olarak değerlendirilmesini sağlayıcı nitelikte olan bir gözden geçirmenin yapılması zorunludur.

Ancak yukarıdaki paragrafta belirtilen denetimler dışında aşağıdaki kıstaslara uyan denetimlerde de denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme uygulanmalıdır:

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Kurum tarafından KAYİK kapsamında değerlendirilmemekle birlikte üçüncü kişilerce rapor görüşünün büyük önem arz ettiği durumlar (Ortaklar arası anlaşmazlıklar olan şirketlerin bağımsız denetimi, denetim raporuna dayanarak kredi sağlanacağı durumlar v.b.)
- Bir denetimde veya denetim sınıfında olağan dışı risklerin veya durumların tespit edilmesi,
- Etik hükümlere uygunsuzluk şüphesinin olduğu denetimler.

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme tamamlanıncaya kadar denetim raporuna tarih verilmez. Ancak denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmeye ilişkin belgelendirme, rapor tarihinden sonra tamamlanabilir.

Denetim kalitesinin gözden geçirilmesinde;

- Önemli hususlar sorumlu denetçi ile müzakere edilir,
- Finansal tablolar veya denetimin konusunu oluşturan diğer bilgiler ile önerilen denetçi raporu gözden geçirilir,
- Denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçlara ilişkin seçilen çalışma kâğıtları gözden geçirilir,
- Denetçi raporu oluşturulurken ulaşılan sonuçların ve önerilen raporun uygun olup olmadığı değerlendirilir,

Ayrıca Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarına ilişkin bağımsız denetimlerinin gözden geçirilmesinde yukarıda belirtilenler dışında aşağıdaki hususlar da değerlendirilir.

- Denetim ekibinin, denetim şirketinin söz konusu denetime ilişkin bağımsızlığı değerlendirilir,
- Görüş farklılıkları içeren hususlar ya da diğer zor veya tartışmalı konularda gerekli istişarelerin yapılıp yapılmadığı ile bu istişareler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar,
- Gözden geçirilmek üzere seçilen belgelerin, önemli yargılarla ilişkili olarak gerçekleştirilen çalışmaları yansıtmayı yansıtmadığı ve ulaşılan sonuçları destekleyip desteklemediği, (Denetim sırasında belirlenen önemli riskler ve bu risklere karşı yapılacak işler, Özellikle önemli risklerle ve önemlilikle ilgili olarak varılan yargılar, Denetim sırasında tespit edilen düzeltilmiş veya düzeltilmemiş yanlışlıkların önemi ve yapısı, Yönetime, üst yönetimden sorumlu olanlara ve gereken hâllerde düzenleyici kurumlar gibi diğer taraflara iletilecek olan hususlar).

Denetimin Kalitesini Gözden Geçiren Kişilerin Liyakatine İlişkin Kıstaslar:

Denetimin kalitesini gözden geçirecek kişilerin aşağıdaki kıstasları sağlaması gerekmektedir:

- Borsada işlem gören şirketlerde Sermaye Piyasası Kurulu tarafından “Sorumlu Ortak Baş Denetçi” olarak yetkilendirilmiş olmalı ve gereken yeterli ve uygun deneyime sahip kişiler olmalıdır,

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Denetimin kalitesini gözden geçirecek kişilerin Şirket'in bağlı olduğu yasal mevzuata, finansal raporlama çevresine hakim olması ve tercihen denetlenen şirket ile aynı alanda faaliyet gösteren bir başka şirketin denetiminde veya kalite kontrol sürecinde yer almış olması gerekmektedir.
- Sorumlu denetçi denetimin yürütülmesi sırasında, denetimin kalitesini gözden geçiren kişiyle, örneğin kendisinin bulunduğu bir yargının denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından kabul görmesi amacıyla, istişarede bulunabilir. İstişare sırasında gözden geçiren kişinin tarafsızlığının zedelenmemesi gerekmektedir. Böyle bir husus ortaya çıktığında şirket içinden veya dışından uygun yeterliliğe sahip başka bir kişi görevlendirilmelidir.

Denetim Kalitesini Gözden Geçiren Kişilerle Yapılacak İstişare

Önemli hususlar sorumlu denetçi ile müzakere edilmektedir.

Önemli yargılar çalışma kağıtlarından kontrol edilmektedir.

Görüşlerdeki Farklılıklar

Bağımsız denetim ekibinin içerisinde fikir danışılan taraflar ile veya kalite güvence ekibi ile sorumlu ortak baş denetçi arasında görüş farklılıkları olduğu takdirde, bağımsız denetim ekibi bu farklılıkları giderebilmek adına çalışarak ulaşılan sonuçları belgelendirmektedir.

Bu tür görüş farklılıklarının giderilmesi için yapılacak çalışmalar ile ilgili olarak başka bir denetçiye, denetim şirketine, meslek örgütüne veya düzenleyici kuruma başvurulabilir. Sorun çözülünceye kadar rapora tarih verilmez. Sorumlu denetçi, ekip üyelerini gerekli olduğunda bu görüş farklılıklarını kendisine veya diğer ekip üyelerine hiçbir endişe duymadan iletmeleri hususunda bilgilendirir.

Çalışma Kağıdı

Finansal tabloların bağımsız denetim ve sınırlı bağımsız denetimlerinde çalışma kağıtlarının nihai denetim dosyalarında birleştirilmesi işleminin denetçi raporu tarihinden itibaren altmış gün içinde tamamlanması gerekmektedir.

Çalışma kağıtlarında yer alan bilgilerin açıklanması için müşteri tarafından verilmiş özel bir yetki veya söz konusu açıklamayı zorunlu kılacak yasal veya mesleki bir zorunluluk bulunmadığı süreç etik hükümler, Şirket personelinin söz konusu bilgilerin gizliliğini devamlı olarak sağlaması zorunludur.

Çalışma kağıtlarının ne zaman ve kim tarafından oluşturulduğunun, değiştirildiğinin veya gözden geçirildiğinin belirlenmesi sağlanmaktadır, bilgilerin internet üzerinden denetim ekibiyle paylaşıldığı veya diğer taraflara iletildiği durumlar başta olmak üzere, denetimin tüm aşamalarında bilgilerin doğruluk ve bütünlüğü korunmakta, çalışma kağıtları üzerinde yetkisiz değişiklikler yapılması engellenmektedir.

Denetimin Kalitesine Yönelik Gözden Geçirmenin Belgelendirilmesi

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

Denetimin kalitesi aşağıdaki politika ve prosedürlere uyarak belgelendirilmelidir:

- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesine ilişkin şirket politikalarının gerektirdiği prosedürlerin uygulanmış olduğu,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinin, ilgili rapor tarihiyle aynı tarihte veya öncesinde tamamlanmış olduğu,
- Gözden geçiren kişinin bilgisi dâhilinde, denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçların uygun olmadığına dair kanaat oluşturmasına sebep olacak çözüme kavuşturulmamış herhangi bir konunun bulunmadığı.

f) İzleme

Etkin bir kalite kontrol sistemi, kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğuna ve etkin şekilde işlediğine dair denetim şirketine makul güvence sağlamak için oluşturulmuş bir izleme süreci içermektedir. Sorumlu denetçi, denetim şirketi tarafından en son bilgilerle desteklenen ve denetim şirketinin izleme sürecinden elde edilen sonuçları ve bu bilgilerde belirtilen eksikliklerin denetimi etkileyip etkilemeyeceğini mütalaa etmektedir.

Denetimi etkileyebilecek eksiklikleri dikkate alırken sorumlu denetçi, ilgili durumu düzeltmek amacıyla Şirket tarafından alınan önlemlerin denetim bağlamında yeterli olup olmadığını göz önünde bulundurmaktadır.

Denetim şirketi, kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğuna ve etkin şekilde işlediğine dair makul güvence sağlayan bir izleme süreci oluşturmalıdır. Bu süreç;

- Her bir sorumlu denetçinin görev almadıkları en az bir denetiminin periyodik olarak teftişi dahil, denetim şirketinin kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesi gerektirmektedir,
- İzleme sürecine ilişkin sorumluluğun, şirkette o sorumluluğu üstlenebilecek yeterli ve uygun deneyim ve yetkiye sahip yönetici veya yöneticilere ya da diğer kişilere verilmesini gerektirmektedir,
- Denetimi yürüten veya denetimin kalitesini gözden geçiren kişilerin bu denetimin teftişinde yer almamasını gerektirmektedir.

Aşağıdakiler kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken hususlardır:

- Mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta meydana gelen değişikliklerin ve - uygun hallerde bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlere uygunluğun, yazılı teyidinin analizi,
- Teorik ve uygulamalı eğitimler dahil olmak üzere sürekli mesleki gelişime ilişkin analiz,

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik kararların analizi,
- Denetim şirketinin temel ve mesleki eğitime dair politika ve prosedürlerine ilişkin geri bildirim sağlanması dahil, sistemde yapılacak iyileştirmelerin ve atılacak düzeltici adımların belirlenmesi,
- Sisteme, sisteme uygunluk sağlanmasına veya sistemi anlama düzeyine ilişkin zayıflıkların uygun denetim şirketi personeline bildirilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde gerekli değişikliklerin zamanında yapılabilmesini sağlamak için uygun şirket personeli tarafından politika ve prosedürlerin takip edilmesi.

Teftiş sürecinde, münferit denetimlerden bazıları ilgili denetim ekibine önceden haber verilmeden seçilmektedir.

Eksikliklerin Bildirilmesi

İzleme süreci sonunda tespit edilen eksikliklerin etkileri değerlendirilir ve bu eksikliklerin aşağıdakilerden hangisi olduğuna karar verilir:

- Kalite kontrol sisteminin, denetim şirketinin mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına ve denetim şirketi veya sorumlu denetçiler tarafından düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya,
- Sistemsel veya sistemden kaynaklanan, tekrarlayan veya düzeltici adımların derhâl atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

Denetim şirketi, izleme süreci sonucunda tespit edilmiş eksiklikleri ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeleri ilgili sorumlu denetçilere ve diğer ilgili personele bildirmektedir

Tespit edilmiş eksikliklere yönelik düzeltici adımlara ilişkin tavsiyeler aşağıdaki hususları içermektedir:

- Tek bir denetim veya tek bir personele ilişkin uygun düzeltici adımların atılması,
- Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması,
- Denetim şirketinin politika ve prosedürlerine uygun hareket etmeyenler, özellikle bu davranışı tekrarlayanlar hakkında denetim şirketi tarafından disiplin işlemlerinin uygulanması.

İzleme prosedürleri sonuçlarının, bir denetçi raporunun uygun olmayabileceğine veya denetimin yürütülmesi sırasında prosedürlerin atlandığına işaret ettiği durumlarda;

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Öncelikle atlanan prosedürün denetimin genel kalitesine etkisi tespit edilmeye çalışılmalıdır,
- Daha sonra atlanan prosedür ile ilgili olarak denetim kalitesinin az etkilendiği veya etkilenmediği durumlarda söz konusu denetimden sorumlu denetçiden yazılı savunması talep edilir. Denetim şirketinin disiplin prosedürlerine göre uyarı cezası gerekip gerekmediği Yönetim Kurulu'nun takdirindedir.
- Mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğun sağlanabilmesi için atılması gereken ilave adımlara karar verilmeli ve hukuki danışmanlık alınıp alınmaması değerlendirilmelidir.

Şirket, kalite kontrol sisteminin izlenmesiyle ilgili olarak yürütülen sürecin sonuçlarını yılda bir kez sorumlu denetçilere, denetim şirketinin genel müdürüne veya -uygun hallerde- yönetim kurulu da dahil şirketteki diğer uygun kişilere bildirir.

Şikayet ve İddialar

Şirket, yaptığı çalışmaların mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine aykırı olduğuna ilişkin şikâyet ve iddiaların ve kalite kontrol sistemine aykırı hareket edildiğine ilişkin iddiaların gereğince ele alındığına dair kendisine makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmaktadır.

Bu bağlamda şirket personelinin herhangi bir baskı, korku veya tehdide maruz kalmadan şikayet ve iddialarını dile getirebilmesi için gereken iletişim kanalları oluşturulmalıdır.

Şirket internet sitesinde iletişim formu aracılığı ile isim verilmeden de şikayet ve iddialar yönlendirilebilmektedir.

Bu sebeple denetim ekibinde yer almayan bir sorumlu denetçi nezaretinde ilgili iddialar soruşturulmalıdır. Bu soruşturmaya nezaret eden sorumlu denetçi;

- Yeterli ve uygun deneyime sahip olmalı,
- Şirket içinde yetki sahibi olmalı ve
- İlgili denetimin yürütülmesi sürecinde hiçbir şekilde görev almamış olmalıdır.

Şikâyet ve iddiaların soruşturulması sırasında, kalite kontrol politika ve prosedürlerinin tasarım ve uygulanmasında eksikliklerin veya kalite kontrol sistemine bir veya birden fazla kişinin uymadığının tespit edilmesi hâlinde denetim şirketi, aşağıdaki paragrafta belirtildiği şekilde uygun adımları atar.

- Tek bir denetim veya tek bir personele ilişkin uygun düzeltici adımların atılması,
- Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması,

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Denetim şirketinin politika ve prosedürlerine uygun hareket etmeyenler, özellikle bu davranışı tekrarlayanlar hakkında denetim şirketi tarafından disiplin işlemlerinin uygulanması.

Şikayet ve İddiaların Kaynağı

Şikayet ve iddialar (asılsız olduğu kolayca anlaşılabilir hariç) denetim şirketi içinden veya dışından kaynaklanabilir. Söz konusu şikayet ve iddialar şirket personeli, müşteriler veya üçüncü taraflarca ileri sürülebilir. Şikayet ve iddialar denetim ekibi üyeleri veya diğer şirket personeline iletilmiş olabilir.

Soruşturma Politika ve Prosedürleri

Şikayet ve iddiaların soruşturulması için , soruşturmaya nezaret eden yöneticinin;

- Yeterli ve uygun deneyime sahip olmasını,
- Şirketi içinde yetki sahibi olmasını,
- İlgili denetimin yürütülmesi sürecinde hiçbir şekilde görev almamış olmasını gerektirmektedir.

Soruşturmaya nezaret eden yönetici gerekli hallerde hukuk müşavirini de soruşturmaya dahil edebilir.

g) Kalite Kontrol Sisteminin Belgelendirilmesi

Şirket ticari defterlerini, düzenlenen denetim raporlarını elektronik, manyetik ve benzeri ortamlarda tutulanlar dahil olmak üzere denetim çalışmalarına ve kalite kontrol sistemine ilişkin her türlü belgeyi ekleriyle birlikte on yıl süreyle saklamaktadır.

Şirket ve denetçiler, yukarıda belirtilen saklanması zorunlu tutulanlarla birlikte KGK tarafından görevlendirilenlerce talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek, gerektiğinde görevlilere bunların birer örneklerini vermek ve incelenmesine uygun ortam sağlamakla yükümlüdür.

Her bir denetim çalışmasına ilişkin, elektronik, manyetik ve benzeri ortamlarda tutulanlar dahil olmak üzere, tüm belgelerin ekleriyle birlikte denetim dosyası haline getirilmesi zorunludur. Denetim dosyalarının denetim sırasında oluşturulması esastır.

Belgelerin saklanmasına yönelik politika ve prosedürler kalite kontrol sistemine uyumu değerlendirmek için izleme sürecini uygulayan kişilere yeterli zamanı sağlayacak bir süre veya mevzuat gerektiriyorsa daha uzun bir süre belgelerin saklanması gerekmektedir.

İzlemeye ilişkin uygun belgelendirme aşağıdaki hususları içerir:

- Mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine bağlılık,
- Kalite kontrol sisteminin uygun şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı ve sistemin etkin şekilde uygulanıp uygulanmadığı,

1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 Dönemi Şeffaflık Raporu

- Denetim şirketinin kalite kontrol politika ve prosedürlerinin, Şirket veya ilgili sorumlu denetçi tarafından düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olmalarını sağlayacak şekilde uygulanıp uygulanmadığı.
- Tespit edilen eksikliklerin tanımlanması, etkilerinin değerlendirilmesi ve bu eksikliklere ilişkin olarak herhangi bir adımın atılıp atılmayacağına karar verilmesine ve gerektiğinde hangi ilave adımların atılacağına belirlenmesine ilişkin esaslar.

Şikayet ve iddialar ile bunlara verilen cevaplar belgelendirilmelidir.

14. KALİTE KONTROL SİSTEMİ İLE İLGİLİ YÖNETİM BEYANI

Şirketimizin “Kalite Kontrol Sistemi Politika ve Uygulamaları” 03.05.2016 tarihli ve 2016/009 numaralı Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiş ve onaylanmıştır. Kalite Kontrol Sistemi etkin bir şekilde işlemektedir ve uygun şekilde belgelendirilmektedir.

15. DİĞER HUSUSLAR

Şirket 1 Ocak 2021-31 Aralık 2022 faaliyet döneminde KGK'nın düzenlemeleri ve diğer düzenleyici kurumların bağımsız denetim ile ilgili mevzuatları ile tamamen uyumlu olarak faaliyetlerini gerçekleştirmiştir.